

Kanada Magyar Ujság
 Kanada és az angol birodalom legjelentősebb vasúti magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Árfüzeté: 53.00
 Képfüzeté: 57.66
 Szerkesztőség: Winnipeg, Man.
 296½ Main Street

Kanada Magyar Ujság

Főszerkesztő: HORDÓSY IVAN Editor

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Ujság is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296½ Main Street
 Winnipeg, Man.

VOL. V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT SZEPTEMBER 8

NO. 37. SZAM.

Ötszázmillió bushel gabonát vár Kanada

Az aratás a nyugati tartományokban már mindenütt megkezdődött és Manitobában a gabonának több, mint nyolcvan százaléka is van vágva. Saskatchewanban az erős fagyok megnehezítik az aratás nyugodt lefolyását, de azért átlagosan azt lehet mondani, hogy a gabonának hetven százalékát itt is levették.

Ami Albertát illeti, talán az ideén ez a tartomány van legjobban elaradvá, amennyiben 30-40 százalék aratás történt csak, annak ellenére, hogy a fagy sokkal kevesebb kárt okozott ebben a tartományban, mint Saskatchewanban. A munkabérek mind a három tartományban napi 4 dollár körül mozognak, a cséplésre körülbelül 6 dollárt lehet számítani naponta.

A birodalmi statisztikai hivatal az idei termést olyan nagyra várja, amilyen még eddig sohasem volt Kanadában. Körülbelül ötszázmillió bushel termést várnak, amelyhez hasonló csak 1923-ban volt, amikor is négy száznyolcvanmillió bushel volt a termés.

Ma az ember megmondhatja, hogy 1901-ben ötvenötmillió bushel termést várnak, az a szám huszonhét év alatt megkétszereződött, lehetetlennek nem a legnagyobb optimizmussal gondolni ennek a születendő országának hatalmas előrelépésére. Az újabb évek jó termésé még inkább biztosítja Kanada munkás lakosságára részére azt a jövőt, amelyet valóban meg is érdemel.

Hasmenés kinozza a bányászokat

Az angol bányászokkal történt esidei első nagyszabású kísérlet tanulságait ugyan még nem lehet levonni, de mint érdekességet meg lehet említeni, hogy a bányászok közül egyes farmvidékeken többen megbetegedtek miután a vizet nem bírták. Ezenkívül megtörtént a bányászimmigráció első tragédiája is amennyiben egy Edward Dougan nevű 33 éves skót munkás Eaton, Sask.-ban öngyilkosságot követett el.

Forke, bevándorlási miniszter ma nyilatkozott a kérdéssel és kijelentette, hogy Kanada mindent el fog követni, hogy minél több bevándorló jöjjön ki ide Angliából, azonban ugyanakkor a birodalom megállapodása úgy szól, hogy a brit kormány feloldás mind azok esetleges hazaszállításáért, akik a téli hónapokra maguknak Kanadában munkát szeretni nem tudtak.

A Sárga Liliom (Yellow Lily)

Winnipeg, szept. 4.
BIRÓ LAJOS GYÖNYÖRŐ
 MAGYARLEVEGŐJÜ MOZDARABJA E HÉTEN A MAIN STREETEN A STARLAND MOZIBAN KERÜL SZINRE. AJANLJUK MINDEN HONFITARSUNKNAK, HOGY NÉZZE MEG A MAGYAR KULTURÁNAK EZT A GYÖNYÖRŰ TERMÉKÉT.

A szép szöke svéd királylányt szánják Wales hercegének

A walesi herceget már régóta szánják a királyi szépségeket hoztak nevével kapcsolatba. Legújabbban arról szól a fáma, hogy Márta, svéd királyi hercegnő nyerte meg az angol királyi pár tetszését, a hercegnőt szeptember hónapban meg is hívta látogatni Londonba.

ALÁIRTAK A HIRHEDT KELLOGG „BÉKE“-PAKTUMOT

A híres Kellogg féle békepaktumot, melyhez Magyarország, „Először az igazság — aztán a Béke” elvvel kiindulva nem járulhatott hozzá, a héten aláírták. Nem igen bíszük, hogy az egész aktus több lenne diplomáciai szemforgatásnál, melynek sötét háttéréről igen különböző hírek vannak forgalomban, de mint az események há krónikáival, kötelességünknek tartjuk, a megtörténtet elkönyvelni.

Páris jelentés szerint tizenöt nemzetnek, amelyek az egész világ hádjerejének a kétharmadát teszik, a képviselői aláírták a híres Kellogg féle paktumot, amely kimondja, hogy a nemzeteknek, a háborút, mint a nemzetek közötti ellentéték ellátásának a módját, egyszer és mindenkorra törvényen kívül kell helyezni. Ez más szóval annyit jelent, hogy tizenöt hatalom a hozzájárulását adta ahhoz, hogy egymás ellen többet nem fognak fegyvert, hogy egymás ellen többet nem mennek háborúba.

A paktum aláírása ugyanabban a teremben történt, ahol Woodrow Wilson fennhatósága alatt annak idején a Nemzetek Ligája megszületett. Frank B. Kellogg, az Egyesült Államok külügyminisztere, aki ennek a paktumnak a megszerkesztésében a főszerepet játszotta, volt a ceremónia házszoja. Mellette állott Aristide Briand, a francia külügyminiszter, aki az eszmét először pendítette meg.

Briand röviden szólta, hogy az utolsó tizenöt hónap alatt milyen munkába tellett a paktum megszületése. Aztán felolvasták magának a paktumnak a szövegét, angol és francia nyelven.

A következő miniszterelnökök voltak jelenek: McKenzie King, Kanadából; Cochrane, az ír szabad államból. Külügyminiszterek: Kellogg, az Egyesült Államokból; Stresemann, Németországból; Briand, Franciaországból; Benes, Csehszlovákiából; Zaleski, Lengyelországból és Paul Hymans, Belgiumból.

Sir Austen Chamberlainnek kellett volna Angliát képviselnie, azonban megbetegedett. Helyette Angliát Lord Curzonban képviselte, aki Anglia állandó képviselője a Nemzetek Ligájában.

New York - London - Páris - Bécs - Budapest

INDULÁS: DECEMBER 7-ÉN ÉJJELE A TIZENKILENCEZER TONNÁS „LAPLANDON” DECEMBER 20-ÁN BUDAPESTEN LESZUNK — FONTOS, HOGY A RÉSZTVENNI SZÁNDÉKOZÓK MIELŐBB JELENTKEZZENEK —

A karácsonyi társasutazással kapcsolatos a jelentkezett résztvevők legtöbbje azt a kérdést intézte hozzánk, hogy milyen hajóval és milyen napon fogunk indulni?

Mi nagyon jól tudjuk, hogy erre a kérdésre eddig cikkekben a felelet még nem adtuk meg, de ennek oka az volt, hogy újabb kedvezményt óhajtottunk keresni a mi rendezésünkben hazautazó résztvevőknek és míg a dolog nem volt teljesen készen arról természetesen nem írhatunk.

Hála azonban a White Star, Red Star Line winnipeg-i és montreali vezetőségének és annak az előzékenységnek, amellyel es a kitűnő társaság a Kanadai Magyarok Társasutazásának ügyét felkarolta, a megegyezés létrejött.

A legújabb kedvezmény ugyanis az, hogy a társasutazás résztvevői Anglián keresztül fognak utazni, alkalomuk lesz, hogy Londonba, az angol világbirodalom fővárosát is megtekintsék és mindezzért a társaság külön ösztönzést nem fog felszámítani.

Mondanunk sem kell, hogy milyen óriási kedvezmény ez, hiszen a ka-

ricsonyi ut résztvevői esetlial New Yorkon, Londonon, Párison és Bécsen keresztül érkeznek Budapestre, tehát az egész világ legjelentősebb és legmagyobb városain keresztül, ahol népek és országok sorát intézik és, ahol az emberi kultúra legfejlettebb és legcsodálatosabb alkotásai vannak szemlélhetők.

A kanadai magyarok társasutazása a White Star — Red Star „Lapland” nevű 19.000 tonnás minden kényelemmel, modern olajfűtéssel berendezett gyönyörű hajóján történik. A hajó december 7-éről 8-ára virradó éjszaka egy órákor hagyja el New York kikötőjét, kilencedikén pedig Halifaxot.

Körülbelül 16-án érkezünk Plymouthba, Angliába, ahonnan Londonba és Párison keresztül huszadika táján érkezünk Budapestre.

Tövédek kikerülése céljából felkérünk mindenkit, aki velünk akar utazni, hogy minden körülmények között saját maga is okvetlenül írjon be hozzá, mert csak az esetben tudjuk számításra bízósítani, hogy valóban a mi társasutazásunkon fog részt venni.

Hogyan jelentkezzünk?

Mindazok részére, akik a társasutazásban részt venni szándékoznak megjelöljük az alábbi szelvényt, amely kitérve szíveskedjenek hozzájuk beküldeni még abban az esetben is, ha esetleg már a mi utunkra más ügyükkel vagy hivatalnál jelentkeztek.

Csak abban az esetben tudjuk ugyanis valaki részére garantálni, hogy valóban a mi társasutazásunkon vesz részt, ha közvetlenül nálunk és saját aláírásával írt levélben jelentkezik. A jelentkező leveleket kizárólag postán küldve, követlenül! nekünk címezve fogadjhatjuk el.

Megírtuk mult számunkban azt is, hogy sikerült két előfizetőnk részére az ingyen utazást biztosítanunk. Az egyik inyen jegyet a Kanadai Magyar Ujság valamennyi előfizetője között sorsoljuk ki lapunk fennállásának ötödik évfordulóján, december 2-án, de a sorsolásban csak azon előfizetőink vehetnek részt, akik előfizetésüket 1929 július elsejéig rendezték.

A második jegyet azok között sorsoljuk ki, akik december 2-ig a legújabb új előfizetőt szerzik a Kanadai Magyar Ujságnak.

A Kanadai Magyarok Karácsonyi nagy társasutazását Hordósy Iván, fő szerkesztőnk vezetése alatt rendezzük, aki mindent el fog követni, hogy az utazás résztvevői a legzavartalanabbul és teljes kényelemben tessenek meg az utat az óhasába. Mindazonáltal — tekintettel arra, hogy az utazókkal esetleges viszonyokkal elhelyezésekkel, rezervációkkal stb. nagyon sok idő és munka telik el, felkérjük mindazokat, akiknek komoly szándékukban áll a részvétel, hogy ezt a szándékukat haladéktalanul jelezzék be és küldjék be az utazó-

BEFUTOTT AZ UTOLSO „ARATOVONAT”
 AZ ARATÓK UTOLSO VONATJA A HÉTEN ERKEZETT BE A NYUGATRA. EZIDEIG ÖSSZESEN 41.000 BEVÁNDORLÓ ERKEZETT, KÖZTÜK 8100 NAGYBRITANNIÁBÓL. A SZÁMITÁSOK SZERINT EZ EBVEN KB. 75.000 EMBERRE VOLT SZÜKSÉG, AKIK KÖZÜL A PRÉRIK 25.000-RET LATTAK EL.

Lezuhant és szörnyet halt a francia légügyi miniszter

PARIS, szeptember 4.
 MAURICE BOHANOVSKI, FRANCIA LÉGÜGYI MINISZTER MA REGGEL POINCARE MINISZTERELNÖK VIDÉKI BIRTOKÁRÓL PÁRISBA REPÜLŐGÉPEN UTAZOTT VISSZA. A REPÜLŐGÉP ELINDULÁSA UTÁN Néhány PERCESEL HIRTELEN DEFEKTUST KAPOTT ÉS MINEGY 1500 LABNYI MAGASSÁGBÓL A FÖLDRE ZUHANT. A MINISZTERT ÉS A PÍLÓTÁT A ZUHANÁS A FELISMERHETETLENSÉGIG ÖSZSZERÖNCSOLTA.

KIRÁLYT VALASZTOTT ALBANIA

TIRANA, szept. 3.
 Ahmed Zogut, a volt albán köztársaság elnökét ma itt nagy ünnepek között királlyá választották. A királyválasztást sokféle diplomáciai kommentár kíséri és ma még nem látható tisztán, vajjon a nagyhatalmak közül ki pártolja és ki ellenzi az új királyság megalakulását.

Másfélmillió dollárt osztott ki a Pool

A manitobai és saskatchewan Pool a héten másfélmillió dollárt fizetett ki az 1927 vegyes gabonáért. Az árak általában a következők voltak: zab 62½ cent, árpa 8 cent, rozs \$1.00, és len \$1.86½ bushelenként.

DRÓTTALAN TAVIRÓT AKARNAK AZ ÜGYVEDEK

REGINA, SASK.
 A NYUGATKANADAI ÜGYVEDEK A HÉTEN TARTOTTÁK ÉVI ÖSSZEJÜVELEKÉT. A NAGYGYÜLESEN SOK ERDEKES KÉRDÉS MERÜLT FEL, IGY TÖBBEK KÖZÖTT KOMOLYAN ÉS RÉSZLETESEN TÁRGYALTAK A DRÓTTALAN TAVIRÓSSZEKÉRTÉSEK LEHETŐSÉGEIT A BIRODALOM TERÜLETÉN ÉS A KÉT KONTINENS KÖZÖTT.

Sok a garázda Saskatoonban

SASKATOON, Sask. Csütörtökön éjjel két ületet kiraboltak, az egyikből \$12.40 és néhány doboz cigarettát vittek el. Ezen kívül betörték egy mésszárzékba, azonban ott semmi szerencsésük nem volt, miután a pénztárban egy dollár volt, azt sem vették észre. Ugyancsak a héten eltűnt a városból két autó is.

Mr. IVÁN HORDÓSY
 296½ Main Street
 WINNIPEG, Man.

Ezennel bejelentem, hogy én (és feleségem, ... gyermekeim, kiknek neve: .....) az Ön által rendezendő karácsonyi Társasutazásban a WHITE STAR-RED STAR LINE „Lapland” hajóján részt óhajtok (óhajtok) venni. Kérem nevem (nevünk) bejegyzését és további felvilágosításukat.

Hazafias tisztelttel

NEV: .....
 VÁROS: .....
 TARTOMÁNY: .....
 P. O. BOX: .....

KÜLÖN KÉRDÉSEKRE SZÁNT HELY!